

Business Pulse 2022: Οι επιχειρήσεις προσανατολίζονται στην ανάπτυξη αλλά βρίσκονται αντιμέτωπες με σημαντικές προκλήσεις λόγω διαχρονικών ρυθμιστικών αγκυλώσεων, της ενεργειακής κρίσης και του πληθωρισμού

Η **ετήσια έρευνα** του ΣΕΒ αποτελεί μια σημαντική πρωτοβουλία εντοπισμού και κατανόησης των ζητημάτων που επηρεάζουν την επιχειρηματικότητα. Βασίζεται στη συστηματική, άμεση, επαφή με τις επιχειρήσεις και είναι, με τη σειρά της, η βάση για την εκπόνηση προτάσεων βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας, προσέλκυσης επενδύσεων και αντιμετώπισης των προκλήσεων της επόμενης μέρας, ανεξαρτήτως κλάδου ή μεγέθους επιχειρήσεων. Η **ετήσια έρευνα** πραγματοποιείται για 6^η συνεχόμενη χρονιά από την καταξιωμένη εταιρεία ερευνών MRB και αποτυπώνει τις απόψεις ενός αντιπροσωπευτικού δείγματος επιχειρήσεων στην Ελλάδα για το 2022 και τις προοπτικές για το 2023.

Τυπολογία της έρευνας: Η έρευνα δημιουργεί τρεις βασικές κατηγορίες επιχειρήσεων βάσει των προσδοκιών και επιδιώξεων τους για τις οικονομικές επιδόσεις και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας: (α) Ανάπτυξη (β) Σταθερότητα (γ) Ανάταξη.

Σκοπός της έρευνας: Απώτερος στόχος είναι η ανάδειξη των χαρακτηριστικών / υποδειγμάτων / καλών πρακτικών που μπορούν να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις να βελτιώσουν τις προοπτικές τους. Επίσης η έρευνα αναδεικνύει τα ρυθμιστικά εμπόδια που πρέπει να αρθούν ώστε να μπορέσουν οι επιχειρήσεις να ανταπεξέλθουν στις αναπτυξιακές προκλήσεις. Οι ανάγκες των επιχειρήσεων για την ταχύτερη μετάβαση τους στην κατηγορία «α» δίνουν μια σαφή κατεύθυνση για τις πολιτικές που πρέπει να τεθούν σε δημόσια συζήτηση. Οι επιχειρήσεις μπορούν να αναγνωρίσουν τρόπους βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας τους, ενώ η Πολιτεία μπορεί να διαμορφώσει πολιτικές που βελτιώνουν με πρακτικό τρόπο το επιχειρηματικό περιβάλλον.

A. Σύνοψη ευρημάτων

Εύθραυστη ισορροπία. Σε ένα αβέβαιο διεθνές περιβάλλον, οι επιχειρήσεις καλούνται να διατηρήσουν μια εύθραυστη ισορροπία ανάμεσα στη αντιμετώπιση της δυσμενούς συγκυρίας και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

Προσανατολισμός στην ανάπτυξη. Πάνω από τις μισές επιχειρήσεις (51% έναντι 15% το 2019 και 6,4% το [2017](#)) προσδοκούν ή επιδιώκουν επιχειρηματική ανάπτυξη, το 15% (έναντι 43% το 2019 και 64% το 2017) προσδοκά ή επιδιώκει σταθερότητα στα επιχειρηματικά μεγέθη την παρούσα περίοδο, ενώ μία στις τρεις (34%) θεωρεί ότι χωρίς επιχειρηματική ανάπτυξη έχει δυσκολία να αντιμετωπίσει τις αναπτυξιακές προκλήσεις.

Τα χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων με την ανάπτυξη ως βασική προσδοκία. Οι επιχειρήσεις επενδύουν συστηματικά (και θα το πράξουν εντατικότερα στο μέλλον) και αξιοποιούν τους πόρους της ΕΕ για το λόγο αυτό. Έχουν ως εχέγγυο την οικονομική προοπτική της χώρας. Θεωρούν την πράσινη μετάβαση και το ψηφιακό μετασχηματισμό εξίσου σημαντικά για την ανάπτυξη προϊόντων, τη διαχείριση κινδύνων αλλά και τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης.

Τα χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων με τη σταθερότητα ως βασική προσδοκία. Είναι επιχειρήσεις που επιβίωσαν στις κρίσεις, αξιοποιούν ευκαιρίες στη συγκυρία της πανδημίας και επιδιώκουν να σταθεροποιήσουν τα επιχειρηματικά τους μεγέθη. Επενδύουν αλλά χωρίς να έχουν ακόμα καταφέρει να αποκτήσουν ρυθμό στην επενδυτική δραστηριότητά. Το ενεργειακό κόστος επηρεάζει έντονα τις δραστηριότητές τους, για αυτό και η πράσινη μετάβαση αντιμετωπίζεται ως σημαντική προτεραιότητα σε όρους αντιμετώπισης της κλιματικής κρίσης και μείωσης του ενεργειακού κόστους, παρά ανάπτυξης νέας επιχειρηματικότητας.

Τα χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων με την ανάπτυξη ως βασική προσδοκία / επιδίωξη. Είναι επιχειρήσεις που επλήγησαν περισσότερο από τις κρίσεις και δεν έχουν καταφέρει να μετασχηματίσουν τις προκλήσεις σε ευκαιρίες ανάπτυξης. Δυσκολεύονται να αντιμετωπίσουν τα καθημερινά προβλήματα και να αναταχθούν επιχειρηματικά, ενώ έχουν σημαντική επενδυτική υστέρηση ως προς τον πράσινο και ψηφιακό τους μετασχηματισμό, και μόλις το 17,2% συνεχίζει με την υλοποίηση των επενδυτικών του σχεδίων. Τέλος, η πρόσβαση σε χρηματοδότηση αποτελεί πρόβλημα.

Τι έχει αλλάξει στο μοντέλο ανάπτυξης των επιχειρήσεων. Η μετατόπιση επιχειρήσεων προς την κατηγορία «α», δηλαδή με την ανάπτυξη ως βασική προοπτική ή επιδίωξη έρχεται πλέον μέσα από την ωρίμανση των στρατηγικών συνεργασιών, τη διεύρυνση του χαρτοφυλακίου προϊόντων, τις επενδύσεις σε ψηφιακό και πράσινο μετασχηματισμό, και την καινοτομία. Αυτά τα χαρακτηριστικά αποδίδουν οικονομικά οφέλη και διευκολύνουν τις επιχειρήσεις να ανταποκριθούν στην αυξημένη ζήτηση. Τα στοιχεία αυτά προσθέτουν μια ποιοτική μεταστροφή σε σχέση με το παρελθόν όπου κυριαρχούσαν συγκυριακοί παράγοντες (κατηγορία «β»). Να σημειωθεί όμως ότι οι επενδύσεις στην πράσινη μετάβαση αναγνωρίζονται προς το παρόν από πολλές επιχειρήσεις ως τρόπος αντιστάθμισης της ενεργειακής κρίσης και λιγότερο ως τρόπος διεύρυνσης της παραγωγής με προϊόντα που δημιουργούν μια νέα πράσινη αγορά.

Τι προβληματίζει τις επιχειρήσεις. Η ενεργειακή κρίση και οι πληθωριστικές πιέσεις είναι σημαντικές απειλές, με ανάγκη μεγαλύτερων παρεμβάσεων για την άμβλυση των επιπτώσεών τους ώστε να μη διαταραχθεί η εύθραυστη αναπτυξιακή ισορροπία. Ειδικά οι πληθωριστικές πιέσεις εξανεμίζουν τη δυνατότητα των επιχειρήσεων να απορροφούν τα αυξημένα κόστη χωρίς να τα μετακυλούν στους αγοραστές των προϊόντων τους. Παράλληλα, οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν δυσκολία κάλυψης των αναγκών σε ανθρώπινο κεφάλαιο με γνώσεις και δεξιότητες.

Πώς αξιολογείται η πρόοδος της οικονομίας: Η οικονομική κατάσταση της χώρας, αλλά και η προοπτική της, ακολουθεί μία σταθερή πορεία. Η θετική εκτίμηση για την οικονομική κατάσταση της χώρας παραμένει για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά πάνω από 10%, κάτι που είχε να συμβεί από το 2017.

Ποιες είναι οι απαραίτητες μεταρρυθμίσεις. Καταγράφεται η μεγάλη πρόοδος στη ψηφιοποίηση του κράτους (κυρίως στις διεπαφές μέσω του gov.gr), στη μεταρρύθμιση του φορολογικού πλαισίου και η υλοποίηση του ΕΣΠΑ. Οι μεταρρυθμίσεις στους τομείς αυτούς υποστηρίζουν μια ποιοτική στροφή στη λειτουργία της οικονομίας. Ωστόσο, για το σύνολο των επιχειρήσεων, ζητούμενο είναι η ακόμα ταχύτερη άρση της γραφειοκρατίας σε πεδία όπως η απονομή δικαιουσύνης, το ρυθμιστικό πλαίσιο για την ενέργεια και το κλίμα, η χωροταξία, η αδειοδότηση, η λειτουργία των ΟΤΑ, η λειτουργία του ανταγωνισμού, το πτωχευτικό πλαίσιο κ.λπ. Οι επιχειρήσεις θεωρούν ότι η συνέχιση των μεταρρυθμίσεων στα πεδία αυτά είναι σημαντική ώστε οι διαδικασίες της δημόσιας διοίκησης να απλοποιούνται πριν τη ψηφιοποίησή τους και ανάρτηση τους στο gov.gr.

Συμπερασματικά, το σύνολο της αγοράς, προκειμένου να διατηρήσει την εύθραυστη αναπτυξιακή ισορροπία, κρίνει ως επιβεβλημένη τη λήψη δραστικών μέτρων για τη μείωση του ενεργειακού κόστους και τη συνέχιση των μεταρρυθμίσεων, ειδικά εκείνων που αποσκοπούν στη μείωση της γραφειοκρατίας και στην επιτάχυνση της απονομής της δικαιουσύνης.

B. Το τοπίο των επιχειρήσεων αναλυτικότερα

B1. Οι επιχειρήσεις με την ανάπτυξη ως βασική προσδοκία: Πάνω από τις μισές επιχειρήσεις (51%) προσβλέπουν ή επιδιώκουν αναπτυξιακή προοπτική με το ποσοστό αυτό να καταγράφει αυξητική τάση την περίοδο 2017-2022. Ερμηνεύοντας τα βασικά χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων της κατηγορίας «α», καταδεικνύεται ότι η προσδοκία για την ανάπτυξή τους βασίζεται στην οικονομική προοπτική της χώρας, στην αύξηση της ζήτησης, στις επενδύσεις στον ψηφιακό και πράσινο μετασχηματισμό, στις στρατηγικές συνεργασίες, στην καινοτομία και αξιοποιούν τη βελτίωση των προοπτικών της χώρας για να μετασχηματιστούν και οι ίδιες ποιοτικά. Ειδικότερα οι απαντήσεις που έδωσαν οι επιχειρήσεις ως προς τους παράγοντες που υποστηρίζουν τις προσδοκίες τους για το μέλλον είναι οι εξής:

- ✓ **Το 71% έχει αξιοποιήσει τους πόρους της ΕΕ** για την κάλυψη των επενδυτικών τους αναγκών.
- ✓ **Το 35,3% συνεχίζει να επενδύει**, ενισχύει την επενδυτική του δραστηριότητα, και σκοπεύει να τη συνεχίσει με μεγαλύτερη ένταση στο μέλλον. Βέβαια ένα 24,7% έχει αναβάλει προσωρινά την επενδυτική του δραστηριότητα σχεδιάζοντας να την επανεκτιμήσει μετά το τέλος της γεωπολιτικής κρίσης.
- ✓ **Το 33,8%** συνδέει την προσδοκία του για ανάπτυξη άμεσα με τη **θετική οικονομική εξέλιξη** της χώρας.
- ✓ **Το 30,7%** συνδέει την προσδοκία του για ανάπτυξη με την αναμενόμενη **αύξηση της ζήτησης των προϊόντων**.
- ✓ **Το 23,2%** συνδέει την προσδοκία του για ανάπτυξη με τις επενδύσεις **στον ψηφιακό και πράσινο μετασχηματισμό**.

Ιδιαίτερη μνεία θα πρέπει να γίνει στην κουλτούρα που διαπνέει τις συγκεκριμένες επιχειρήσεις κατά την προσπάθειά τους να επιτύχουν, τόσο για τις ίδιες όσο και για το περιβάλλον, τα μέγιστα δυνατά οφέλη από τον πράσινο μετασχηματισμό. Ειδικότερα, το 67,8% των συγκεκριμένων επιχειρήσεων θεωρεί την πράσινη μετάβαση πολύ σημαντική για την ανάπτυξή του, με το 62,2% να αντιλαμβάνεται τις συγκεκριμένες επενδύσεις ως αναγκαίες για την ασφαλή διαχείριση/αντιμετώπιση των επερχόμενων κινδύνων από την κλιματική αλλαγή, σε αντίποδα με το 46% που τις αντιλαμβάνεται ως ευκαιρία μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης.

Συμπερασματικά, το 51% των επιχειρήσεων αναγνώρισε ότι διαχειρίστηκε με επιτυχία την κρίση. Η αναπτυξιακή προοπτική είναι κυρίαρχη, με την αισιοδοξία να βασίζεται στην οικονομική εξέλιξη της χώρας, στην παραγωγή νέων καινοτόμων προϊόντων αλλά και στον πράσινο / ψηφιακό μετασχηματισμό.

B2. Οι επιχειρήσεις με τη σταθερότητα ως βασική προσδοκία: Οι επιχειρήσεις της κατηγορίας «β» αποτελούν το 15% και είναι αυτές που παρά τις οικονομικές δυσκολίες κατάφεραν να επιβιώσουν, να παραμείνουν υγιείς και να διαχειριστούν αποτελεσματικά την υγειονομική και πρόσφατα τη γεωπολιτική κρίση. Αξιοσημείωτο είναι ότι το ποσοστό των συγκεκριμένων επιχειρήσεων βάνει μειούμενο από το 2019 (43%) με παράλληλη μετατόπιση τους και αύξηση των επιχειρήσεων της κατηγορίας «α». Ερμηνεύοντας τα βασικά χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων κατηγορίας «β» καταδεικνύεται ότι η προσδοκία για τη σταθερότητα των επιχειρηματικών τους μεγεθών, σχετίζεται με το γεγονός του ότι περίπου το 1/3 εξ' αυτών συνδέει την ανάπτυξή με τις συγκυριακές ευκαιρίες λόγω της πανδημίας και όχι με την αξιοποίηση των προοπτικών μετασχηματισμού της ελληνικής οικονομίας.

Παρατηρείται επίσης πως, ενώ οι επιχειρήσεις αυτές αντιλαμβάνονται τη σημαντικότητα του ψηφιακού και πράσινου μετασχηματισμού, δεν φαίνεται να δίνουν ιδιαίτερη προτεραιότητα, καθώς δεν εντάσσουν το συγκεκριμένο πεδίο στους πρωταρχικούς λόγους ανάπτυξης. Ειδικότερα, οι απαντήσεις που έδωσαν οι επιχειρήσεις αυτής της κατηγορίας ως προς τους παράγοντες που συνθέτουν τις προσδοκίες τους για το μέλλον είναι οι εξής:

- ✓ **Το 49%** έχει αξιοποιήσει τα οφέλη από τους πόρους της ΕΕ για την κάλυψη των επενδυτικών τους αναγκών, ωστόσο παρουσιάζουν περιορισμένη επενδυτική δραστηριότητα, καθώς μόλις το 25,8% συνεχίζει αδιάλειπτα τις επενδύσεις του, ενώ το 57% ούτε έχει, ούτε σχεδιάζει κάποια επενδυτική δραστηριότητα στο μέλλον.
- ✓ **Σταδιακή υιοθέτηση της πράσινης μετάβασης: Το 52% τα θεωρεί** σημαντικά για την επιχειρηματική του ανάπτυξη με το 34,2% να συνδέει τον πράσινο μετασχηματισμό με την αντιμετώπιση των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής και το 31,3% με τη μείωση του ενεργειακού κόστους.
- ✓ **Το 32,6%** συνδέει την προσδοκία του για σταθερότητα άμεσα με την **ιδιαίτερος θετική οικονομική εξέλιξη της χώρας**. Το ποσοστό είναι ανάλογο της κατηγορίας «α».
- ✓ **Το 28,9%** συνδέει την προσδοκία του για σταθερότητα με την **αξιοποίηση των συγκυριακών ευκαιριών λόγω της πανδημίας**.
- ✓ **Το 27%** συνδέει την προσδοκία του για σταθερότητα με τις επενδύσεις **σε καινοτόμα προϊόντα και διαδικασίες διευρύνοντας το χαρτοφυλάκιο προϊόντων και υπηρεσιών του**.

Συμπερασματικά, το 15% των επιχειρήσεων αναγνωρίζει ότι παρότι βρέθηκε σε δυσχερή θέση λόγω της υγειονομικής και πρόσφατα γεωπολιτικής κρίσης, επιδιώκει πλέον την σταθερότητα βασιζόμενο στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας και τις συγκυριακές ευκαιρίες στην αγορά.

A3. Οι επιχειρήσεις με την ανάταξη ως βασική προσδοκία/επιδίωξη: Οι επιχειρήσεις της κατηγορίας «γ» αντιπροσωπεύουν περίπου το 34%. Είναι αυτές που έχουν πληγεί περισσότερο από τις επιπτώσεις των κρίσεων, συμπεριλαμβανομένης και της γεωπολιτικής κρίσης (ενεργειακό κόστος και πληθωριστικές πιέσεις) και αυτές οι οποίες δεν έχουν καταφέρει να μετασχηματίσουν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν σε ευκαιρίες ανάπτυξης. Είναι οι επιχειρήσεις οι οποίες παλεύουν να αντιμετωπίσουν τα καθημερινά τους προβλήματα και να αναταχθούν επιχειρηματικά. Ερμηνεύοντας τα βασικά χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων που επιδιώκουν την ανάταξη, καταδεικνύεται ότι αυτό που τις διαφοροποιεί έναντι των υπολοίπων είναι ότι, ενώ παρουσιάζουν επενδυτική δραστηριότητα, εντούτοις σε αυτή δεν εμπεριέχονται πράσινες και ψηφιακές επενδύσεις. Ειδικότερα οι απαντήσεις που έδωσαν οι επιχειρήσεις αυτής της κατηγορίας ως προς τους παράγοντες που συνθέτουν τις οικονομικές τους επιδόσεις και τις προσδοκίες τους για το μέλλον είναι:

- ✓ **Το 47,5%** συνδέει την επιδίωξή του για ανάταξη με **νέες στρατηγικές συνεργασίες**.
- ✓ **Το 28,5 %** συνδέει την επιδίωξή του για ανάταξη με **επενδύσεις σε καινοτόμα προϊόντα και διαδικασίες διευρύνοντας το χαρτοφυλάκιο προϊόντων και υπηρεσιών τους**.
- ✓ **Το 27,7%** συνδέει την επιδίωξή του για ανάταξη με την **αναμενόμενη αύξηση της ζήτησης των προϊόντων τους**.
- ✓ **Το 27%** συνδέει την επιδίωξή του για ανάταξη **άμεσα με τη θετική οικονομική εξέλιξη της χώρας**.
- ✓ **Αξιοποιούν τους πόρους της ΕΕ** περισσότερο ως κεφάλαια κίνησης (μόνο το 17,2% ως επενδυτικό στήριγμα).

Μέσα σε αυτό το περιβάλλον οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις παρουσιάζουν σημαντική υστέρηση σε πράσινες και ψηφιακές επενδύσεις. Αξιοσημείωτο ωστόσο είναι ότι έχουν αρχίσει να αντιλαμβάνονται τα οφέλη της πράσινης μετάβασης, με το 58,5% να τη θεωρεί πολύ σημαντική για την ανάπτυξή της, εντούτοις το 44,5% θεωρεί ότι τα εν λόγω οφέλη περιορίζονται στη μείωση του ενεργειακού κόστους και της ενεργειακής απόδοσης.

Συμπερασματικά, εντοπίζεται σημαντική ανάγκη για: (α) μεγαλύτερη ενθάρρυνση επενδύσεων σε πράσινη / ψηφιακή μετάβαση που θα αλλάξει δραστικά το παραγωγικό μοντέλο, (β) αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων ως επενδυτικά στήριγματα και λιγότερο ως κεφάλαια κίνησης και (γ) μείωση του κόστους δανεισμού και βελτίωση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση.

Γ. Εμπόδια στην αναπτυξιακή πορεία των επιχειρήσεων

- **Το υψηλό ενεργειακό κόστος και οι έντονες πληθωριστικές πιέσεις ανησυχούν την αγορά:** Το ενεργειακό κόστος κατατάσσεται στην πρώτη θέση των εμποδίων (53,5%) από το σύνολο των επιχειρήσεων όλων των κατηγοριών. Η αγορά διαπνέεται από την κοινή αντίληψη ότι η ένταση και το βάθος των επιπτώσεων της ενεργειακής κρίσης αποτελούν τροχοπέδη για την ανάπτυξη των μεσοπρόθεσμων επιχειρηματικών της σχεδίων. Μάλιστα, οι επιχειρήσεις της κατηγορίας «α» διακατέχονται από ακόμα μεγαλύτερη ανησυχία ως προς την υφιστάμενη αστάθεια του διεθνούς οικονομικού και πολιτικού περιβάλλοντος και της αντανάκλασης αυτού στην ελληνική οικονομία.
- **Οι καθυστερήσεις στην απονομή δικαιουσύνης και η πολυνομία παρεμποδίζουν την ανάπτυξη των επιχειρήσεων:** Με 18,7% και 22,5% αντίστοιχα, τα χρόνια ζητήματα της πολυνομίας και της καθυστέρησης απονομής δικαιουσύνης εμποδίζουν την ανάπτυξη και την εύρυθμη λειτουργία του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

- **Έλλειψη ικανού στελεχιακού δυναμικού:** Η έλλειψη ικανών στελεχών συνεχίζει να αποτελεί πρόβλημα. Ειδικά για την κατηγορία «α» αποτελεί ένα από τα πλέον σημαντικά εμπόδια ανάπτυξης (19,5% - 4^η θέση).
- **Φορολογικό πλαίσιο:** Οι επιχειρήσεις της κατηγορίας «α» αναγνωρίζουν τις φορολογικές μεταρρυθμίσεις τα τελευταία χρόνια, ενώ για την κατηγορία «γ» παραμένει σημαντικό εμπόδιο στην ανάπτυξή τους, καθώς αξιολογούν ότι οι συντελεστές στην εταιρική φορολογία και τη φορολογία της εργασίας παραμένουν αρκετά υψηλοί.
- **Χρηματοδότηση και Επενδύσεις:** Το 58,6% της κατηγορίας «γ» κατατάσσει στις πρώτες θέσεις των εμποδίων τον ακριβό δανεισμό και τη αδυναμία πρόσβασης στη χρηματοδότηση, ενώ ακολουθεί με 51,9% το έλλειμμα χρηματοδοτικών εργαλείων και επενδυτικών κινήτρων. Κατ' επέκταση, δημιουργούνται σημαντικά προβλήματα ρευστότητας και αποθαρρύνεται οποιαδήποτε επενδυτική προσπάθεια.

Δ. Μεταρρυθμίσεις

Οι πλέον σημαντικές πτυχές του μεταρρυθμιστικού έργου των τελευταίων ετών είναι: (α) Η ψηφιοποίηση του κράτους και κυρίως των διεπαφών με τη δημόσια διοίκηση, (β) Η φορολογία φυσικών και νομικών προσώπων και (γ) Η απορρόφηση / υλοποίηση προγραμμάτων ΕΣΠΑ.

Πρόκειται για μεταρρυθμίσεις που αξιολογούνται ιδιαίτερα θετικά μιας και συμβάλλουν στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και αποτυπώνουν την ποιοτική στροφή της οικονομίας. Αυτό καταγράφεται με σαφήνεια στη διάρκεια των τελευταίων τριών ετών. Χαρακτηριστικά ο δείκτης θετικότητας για: (α) την ψηφιοποίηση του κράτους από 46,9% το 2020 ανέρχεται σήμερα σε 65,1%, (β) τα προγράμματα ΕΣΠΑ από 21,5% σε 33,5%, (γ) τη φορολογία νομικών προσώπων από 12% σε 25,8% και (δ) τη φορολογία μισθωτής εργασίας από 14,2% σε 24,7%.

Οι διεπαφές των επιχειρήσεων με τις δημόσιες υπηρεσίες αξιολογούνται θετικά, ειδικά οι υπηρεσίες gov.gr, ΓΕΜΗ, ΚΕΠ, και ΕΡΓΑΝΗ. Ωστόσο, υπάρχει διάχυτη ανάγκη για δομική απλοποίηση της καθημερινότητας σε σημαντικές δημόσιες υπηρεσίες όπως η δημόσια υπηρεσία απασχόλησης, τα τελωνεία, τα δικαστήρια, οι πολεοδομίες κ.λπ. Η ψηφιακή πύλη gov.gr καταγράφεται ως μια εξέχουσα πρωτοβουλία και παραμένει σταθεροποιημένα πρώτη στην ικανοποίηση των επιχειρήσεων (71,1% το 2022 έναντι 70,8% το 2021). Όμως η σταθεροποίηση της βαθμολογίας συνδυαστικά με τις λοιπές μετρήσεις έχει μια εξίσου χρήσιμη ερμηνεία. Η συσσωρευμένη γραφειοκρατία μπορεί να περιοριστεί με τη ψηφιακή πύλη, αλλά πλέον πρέπει να εξεταστεί πως οι διαδικασίες της δημόσιας διοίκησης θα απλοποιούνται δραστικά και έγκαιρα πριν την ψηφιοποίησή τους.

Οι επιχειρήσεις θεωρούν ότι θα ωφεληθούν περαιτέρω από τη συνέχιση των μεταρρυθμίσεων στα εξής πεδία (ξεκινώντας από εκείνα που κατά το τελευταίο έτος καταγράφεται η μικρότερη βελτίωση):

- Χωροταξία – πολεοδομία - περιβαλλοντική αδειοδότηση - αδειοδότηση εγκατάστασης και λειτουργίας
- Λειτουργία τοπικής αυτοδιοίκησης
- Καλή νομοθέτηση
- Απονομή δικαιοσύνης
- Πτωχευτικό πλαίσιο
- Ευθύνες διοικητών επιχειρήσεων - εταιρικό δίκαιο - εταιρική διακυβέρνηση
- Εποπτεία αγοράς - ανταγωνισμός
- Πλαίσιο δημοσίων συμβάσεων / προμηθειών
- Επιχειρηματικά πάρκα και βιομηχανικές περιοχές
- Ρυθμιστικό πλαίσιο για την ενέργεια και το κλίμα
- Πλαίσιο για νεοφυείς επιχειρήσεις (Elevate Greece)
- Πλαίσιο αναπτυξιακού νόμου
- Επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση
- Εργασιακές σχέσεις

Η παρούσα σύνοψη βασίζεται σε έρευνα που διεξήγαγε η εταιρεία MRB για το ΣΕΒ. Συντάχθηκε από τον Τομέα Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος & Ρυθμιστικών Πολιτικών του ΣΕΒ.

Διευθυντής: Μιχάλης Μητσόπουλος

Advisor: Καλαντζή Σωτηρία

Για περισσότερες πληροφορίες: E: eper@sev.org.gr | T: 211 5006 113

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
€374 δισ.
66% συνόλου

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
€58 δισ.
46% συνόλου

ΠΩΛΗΣΕΙΣ
€63 δισ.
40% συνόλου

ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ
€4,2 δισ.
37% συνόλου

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ
228.000
13% συνόλου

ΜΙΣΘΟΙ
€6,3 δισ.
25% συνόλου

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ
ΕΙΣΦΟΡΕΣ
€2,6 δισ.
25% συνόλου

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ
€1,2 δισ.
46% συνόλου

Τα ποσοστά αναφέρονται στο σύνολο: α) 29,5 χιλ. οικονομικών καταστάσεων χρήσης 2020 (ενεργητικό, ίδια κεφάλαια, πωλήσεις και κέρδη), β) των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα (εργαζόμενοι), γ) των τακτικών αποδοχών και ασφαλιστικών εισφορών των ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ (μισθοί και ασφαλιστικές εισφορές) και δ) των εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων (φόροι). Πηγή: Εκτιμήσεις ΣΕΒ με βάση στοιχεία 2020 από ICAP, Υπουργείο Οικονομικών, ΕΦΚΑ, ΕΛΣΤΑΤ.

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει.

Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων
και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα
Τ: 211 5006 000
F: 210 3222 929
E: info@sev.org.gr
www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation
of Enterprises

168, Avenue de Cortenbergh
B-1000 Bruxelles
M: +32 (0) 494 46 95 24
E: sevbrussels@proximus.be

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ
ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

